

Tiltaksplan

Universell utforming av undervisningsmateriale ved HF

Stig Mikalsen, rådgiver studieseksjonen HF

Dato 2. mai 2024 – til diskusjon

Tiltaksplanen følger av *Notat: Universell utforming av undervisningsmateriale ved HF* av 2. mai 2024.

Tiltaksplanen omhandler undervisningsmateriale publisert i LMS (Canvas), og hva som kan gjøres på fakultet og institutt for å imøtekomme kravene til universell utforming.

Planen har også med sentrale og fakultære tiltak til og med april 2024, men omhandler primært nye tiltak fra mai 2024 og de neste fire semestre (ut våren 2026).

Nye tiltak fra mai 2024 (sammendrag)

Nr.	Tiltak	Ansvarlig	Frist / utføres
	Område: Informasjon ut og bevisstgjøring		
1	Generell informasjon til de ansatte (underviserne)	Fakultetet	Juni 24
2	Påminnelse ved semesterstart	Fakultetet	H24 – v26
3	Lokalt informasjonsmøte e.l. (opsjon)	Instituttene	H24 – V25
4	Bruk av HF Aktuelt - kommunikasjonsplan	Fakultetet, komm.	H24 – V25
	Område: Plan for innføring av kravene		
5	Prioriteringsliste og utvalgte fokusområder, gradvis innføring av krav	Fakultetet	Aug 24
	Område: Kompetanseheving		
6	Revidert og forbedret kompetansehevingstilbud	Fakultetet, UiO	24 - 25
	Område: Arbeidsstuer, erfaringsdeling og lokal oppfølging		
7a	Fakultære arbeidsstuer	HF:Studio	H24 – V26
7b	Instituttvise arbeidsstuer (opsjon)	Instituttene	H24 – V26
8	Instituttvis erfaringsdeling (opsjon)	Instituttene	H24 – V26
9	Administrativ rutine for oppfølging	Fakultetet + instituttene	Juni 24 / H24 – V26
	Andre tiltak		
10	Bruk av studentassistenter	IAKH/HF:Studio	24 – 25
11	Informasjonsskriv om pensum, Leganto og pdf-er	Fakultetet	Juni/aug 24

Gjennomførte tiltak

På UiO

Som nevnt i notatet er universell utforming ved UiO et sentralt anliggende. De siste to-tre år har UiO følgelig iverksatt en rekke tiltak på undervisningssiden. Noen av de viktigste er:

- Det er etablert eller bygget inn diverse UU-løsninger på tekniske plattformer; Vortex, Canvas, Nettskjema, Panopto (autotekst) med mer.
- Ally i Canvas ble innført og pilotert våren 2023. Ally er en applikasjon som hjelper undervisere og administratorer å utforme materiale universelt, ved siden av å tilby studentene å laste ned materiale i et alternativt format.
- Det er etablert nettressurser for UU generelt og UU i IT-løsninger, UU i undervisningen og for bruk av Ally i Canvas
- Det er etablert sentrale opplæringstilbud
- Det er informert i diverse kanaler; møterunder, nyhetsoppslag og eposter
- Det er etablert et UU-nettverk med månedlige møter og et eget Teams-rom
- UU er innført som tema på LINKs program for universitetspedagogisk basiskompetanse

På HF

HF har sett seg tjent med å supplere de sentrale tiltakene. Etter flere runder med innspill fra undervisningsledernet (tre møter) og studieledernet (to møter) er det til nå iverksatt følgende tiltak:

Brukerstøtte (våren 2023)

Det er etablert fakultær andrelinje brukerstøtte i HF:Studio. (En uformell «førstelinje for enkle spørsmål» utgjøres av kolleger og studieadministrasjon på eget institutt. Dette ble innført i mai 2023). HF:Studio er også tilgjengelig for deltakelse på lokale informasjonsmøter eller arbeidsstuer. Fakultetet er også behjelpelig med å utarbeide instituttvis tiltak og kan megle eksterne ressurser.

Miniportal hos HF:Studio (August 2023)

Det er etablert en lokal [miniportal for UU hos HF:Studio](#). Tanken er at denne portalen skal være en mer oversiktlig og praktisk orientert inngang til UU, der ansatte ved HF skal finne alt de trenger.

Forvaltningsmodell for HF (August 2023)

Det er utarbeidet en forvaltningsmodell med definisjoner av roller og ansvar ved HF. Det er også laget et kortfattet dokument med hvordan komme i gang med UU. Disse ressursene er samlet i miniportalen nevnt over.

Instruksjonsvideoer for UU av dokumenter (August 2023)

Det er laget tre instruksjonsvideoer for UU av dokumenter (word, pptx, pdf). Disse har fått engelsk tekst i april 2024. Videoene fokuserer på hvordan du rent praktisk utformer dokumenter, og supplerer de sentrale tilbudene. Ressursene er samlet i miniportalen nevnt over.

Ally på rommenyen i Canvas som default (August 2023)

Ally er lagt inn i rommenyen i alle nye Canvas-rom som opprettes på HF. Dette gjør at Ally er lett tilgjengelig for underviserne, de trenger ikke aktivere dette verktøyet manuelt. Ally på menyen fungerer forhåpentligvis også som en påminnelse.

Direkte tilgang til Ally for alle undervisningsledere (Mars 2024)

Undervisningslederne er lagt inn på instituttkonto i Canvas med innsynsrett i Ally-rapporter og alle rom.

UU-maler for sensorveiledninger (April 2024)

Eksamenskontoret og studieseksjonen har utarbeidet UU-maler for sensorveiledninger

Kompetanseheving på sikt (April 2024 →)

UU er avklart satt på kartet i HF digital, med sikte på å innarbeide UU i basisopplæringen av ansatte ved HF, enten som separate kurs eller bakt inn i kurs i tekstbehandling, dokumentbehandling, presentasjonsverktøy eller annet.

Installasjon av Acrobat Pro på alle lokale maskiner? (april 2024)

Utforming av pdf-er krever bruk av Acrobat Pro (ikke Acrobat Reader). Programmet er tilgjengelig i nettleser via view.uio.no («Programkiosken»). Men lokale filer er da ikke tilgjengelig med mindre de legges på en nettverksdisk eller det lages en kobling til OneDrive. Det vil forenkle utformingen av pdf-er dersom Acrobat Pro installeres på lokale maskiner. Undersøkes med UiO:IT gjennom UU-nettverket.

Etablering av fakultær kontakt/koordinator for UU i undervisningen (april 2024)

En administrativ rolle på fakultetsnivå. Koordinerer lokale tiltak. Inngår i UU-nettverket. Samarbeider med lokal pedagogisk støtteenhet (HF:Studio) og funksjoner for Canvas, Inspera, Leganto og Vortex.

Nye tiltak fra mai 2024

Område: Informasjon ut og bevisstgjøring

Til tross for et flerårig sentralt fokus (siden våren 2021) på UU virker det å være et informasjonsunderskudd ute blant underviserne. Undervisningsledere har pekt på at det må formidles tydeligere hva formålet med UU er og hvilke krav som gjelder.

Tiltak 1: Generell informasjon til de ansatte (underviserne)

UiO sentralt har vurdert å følge opp UU på ledernivå, men dette skjer tidligst litt ut på høsten 2024. Fakultetet sender derfor ut et formelt skriv om UU i undervisningen per epost. Vekt legges primært på informasjon og generelle krav. Det bør også fremheves pedagogiske gevinster. Avsender er studiedekanen. Siktemål: juni 2024.

Tiltak 2: Påminnelse ved semesterstart

Ved hver semesterstart de neste fire semestre (h24 – v26) kommer en påminnelse fra fakultetet om kravene til UU, med henvisning til kurs og nettressurser. Påminnelsen sendes til de ansatte via superbrukerne i Canvas. Ansvarlig: fakultetet

Tiltak 3 (opsjon): Lokalt informasjonsmøte

Det arrangeres et lokalt informasjonsmøte, seminar eller lignende per institutt, der UU er et av temaene. Eventuelt gjennomføres en annen form for bevisstgjøring gjennom informasjonsskriv. Lokal ledelse avgjør selv egnet informasjonsform. UiO sentralt eller HF:Studio kan delta. Siktemål: høsten 2024, våren 2025. Ansvarlig: Instituttene

Tiltak 4: Bruk av HF Aktuelt/kommunikasjonsseksjonen

Kommunikasjonsseksjonen kobles inn for utarbeiding av en enkel kommunikasjonsplan. Eksempelvis lages to saker om universell utforming i HF Aktuelt, en sak høsten 2024 og en ny sak våren 2025. Innhold kan vinkles mot bruk av «best practice» eller en rollemodell, eventuelle nyheter, påminnelse om krav, en presentasjon av lokal rutine, e.l. Ansvarlig: fakultetet

Område: Strategi og motivasjon; en realistisk plan for innføring av kravene til UU

Tiltak 5: Prioriteringsliste og utvalgte fokusområder, gradvis innføring av krav

Fakultetet utarbeider en prioriteringsliste med noen få krav og noen spesielle fokusområder for de neste fire semestre (h24 – v26). Noen av kravene bør være de som er enklest å utføre. Andre krav må innføres tidlig fordi enkelte UU-problemer kategoriseres som alvorlige feil som gir dokumentet svært lav tilgjengelighet.

Det kan også utvikles en liste med generelle prioriteringer som har mer form av råd. Dette vil kunne fordele undervisernes arbeid med UU utover i semesteret, og bidra til å gjøre hvert steg mindre og dermed enklere å utføre. Klart til høstsemesteret 2024. Ansvarlig: fakultetet

Begrunnelse og diskusjon tiltak 5

For å sikre en konsistent og effektiv universell utforming av materiell over tid, bør UU søkes innarbeidet i undervisernes naturlige arbeidsflyt. Det vil si at de ulike stegene må innarbeides som en vane. Begrunnelsen for dette er at det mye mer ressurskrevende å rette opp UU-problemer i ettertid enn å utforme materiale universelt i det materialet lages.

Trolig vil det mangle motivasjon og tid hos mange undervisere til å gjennomføre kravene til UU fullt ut i løpet av kort tid (h24), i hvert fall så lenge den tekniske kompetansen ikke er på plass, UU-problemene er mange (60-80 per rom i snitt) og formålet med UU – eller hva som er kravene – heller ikke er godt nok formidlet.

Gitt at det ikke vil gis ekstra kompensasjon for å utforme undervisningsmateriale universelt, kan det derfor være formålstjenlig å innføre kravene til UU gradvis. For eksempel ved at det først siktes på generelt informasjonsarbeid, bevisstgjøring og et fåtall krav. Deretter følger nye krav de neste semestrene. Det endelige målet (fullt ut UU) defineres som prosess og deles opp i mindre, mer realistiske delmål.

Et krav om at alt innhold skal være universelt utformet fra høsten 2024 vil trolig av de fleste oppfattes som «hard to do» og dermed heve terskelen for å komme i gang. En mer realistisk og bedre sannsynlighet for UU oppnås ved at det først etableres noen få, enklere mål/krav. Deretter noen nye mål/krav, etc.

Et alternativ til å innføre kravene gradvis for alle, er å fokusere innsatsen på noen få utvalgte ansatte og emner som får spesiell oppfølging ett semester, altså «piloter», høsten 2024. Piloter har vært forsøkt to ganger tidligere (våren 2023 på HF og våren 2024 på SV) og har ikke vært en vellykket strategi. Resultatene i pilotene har ikke vært gode og alle andre har sittet på gjerdet, noe Ally-rapportene viser tydelig. Derfor frarådes nå denne modellen til fordel for en gradvis innføring av krav for alle, sammen med andre tiltak. Tiden er også moden for å tenke bredde, og ikke spiss.

Den mer prinsipielle problemstillingen her er om vi som institusjon kan fortsette å skyve UU foran oss, enten ved en gradvis innføring (med eller uten nye piloter), eller om vi skal sette et mål om UU med en gang og dermed på papiret forsøke å oppfylle lovens krav fra høsten 2024. En mer spisset problemstilling er: skal vi satse på en *realistisk prosess* med mål (v26) og delmål (h24 – h25), eller skal vi innføre kravet om fullt ut UU med en gang (h24), som vurderes som urealistisk og sannsynligvis vil føre til en masse motstand i organisasjonen og en serie uheldige konsekvenser ved at underviserne avpubliserer eller slutter å produsere store mengder lærestoff?

Enda et semester med piloter (h24) vil realistisk sett bare skyve prosessen lenger frem i tid og vil kunne oppfattes som institusjonell prokastrinerer. Det foreslåtte tiltaket (tiltak 5 i planen) er derfor

at fakultetet utarbeider en prioriteringsliste med noen få mål og krav og noen begrensede fokusområder for de neste fire semestre (h24 – v26)

Noen av kravene bør som sagt være de som er enklest å utføre. Andre krav bør innføres tidlig fordi enkelte UU-problemer kategoriseres som «alvorlige feil» som gir dokumentene svært lav tilgjengelighet.

Ut over prioriteringslisten kan det også lages en liste med generelle prioriteringer som har mer form av råd. Dette vil kunne fordele undervisernes arbeid med UU utover i semesteret, og bidra til å gjøre hvert steg mindre og dermed enklere å utføre.

Generelle eksempler på råd kan være:

- Innhold som er relevant i nær forestående undervisning bør gjøres universelt utformet før innhold som er relevant senere i semesteret.
- For gjenbruk av eldre undervisningsmateriale bør innhold som er knyttet direkte til undervisningen og studentaktivitet prioriteres først. Innhold som kan kategoriseres som «ekstra», for eksempel ad hoc lærestoff som utfyller pensum, prioriteres senere.
- Innhold i tidligere Canvas-rom prioriteres ikke

Et første krav (eller spesielt fokusområde) for høsten 2024 kan for eksempel være at (tentativt)

- alt pensum skal være tilgjengelig via Leganto (ikke skannes som pdf)
- alle oppfordres til å gjennomføre det nye «hovedkurset» i UU (1-2 timer), pluss se gjennom videoene for hvordan utforme dokumenter
- alt WYSIWYG-innhold (HTML-innhold) i Canvas skal være universelt utformet (dette er de enkleste feilene å utbedre)
- dokumenter som er feilformattert (og dermed ikke lar seg åpne) må utbedres (gjelder rundt 80 filer totalt).
- alle nye PowerPointen bør benytte en UiO-mal. Dette vil forbedre kategorien «dokumentet har kontrastproblemer» (gjelder noen hundre PowerPointen).

For våren 25 kan listen for eksempel være

- samme som høsten 2024, pluss
- alle feil i Ally-kategorien «alvorlige» må utbedres (utgjør rundt 3000 feil)
- alt nytt innhold som lages må være universelt utformet før opplasting til Canvas
- alle bilder må få alternativ tekst

Listen kan muligvis nyanseres i «minimum» og «opsjon», eller «oppfordres til» og «krav».

Undervisere kan da utforme alt sitt materiale universelt med en gang om de vil, eller de kan skyve på opsjonene dersom tiden ikke strekker til og studentassistenter ikke er tilgjengelig.

En begrenset, definert liste med prioriteringer og krav og/eller fokusområder gjør det mer realistisk både å utføre endringene og følge opp i en lokal administrativ rutine. Fakultetet må samarbeide med UU-nettverket om å utforme en slik plan, men kan forhåpentligvis ha den klar til høstsemesteret 2024. Planen henger dessuten sammen med kompetansehevingstilbudet ved UiO, som bør revideres. Dette behandles i denne tiltaksplanen som et eget område.

Område: Kompetanseheving

Tiltak 6: Revidert og forbedret kompetansehevingstilbud

UiOs kurstilbud (deriblant HINNs nye kurs) evalueres av fakultetet i løpet av våren 2024. Dersom kurstilbudet ikke anses som godt nok, vil fakultetet i samarbeid med UU-nettverket vurdere å utarbeide et eget e-læringskurs i UU etter modell fra [personvernkurset](#), eventuelt en mer ambisiøs og systematisk modulær opplæring. Ansvarlig: fakultetet og UiO

Begrunnelse og diskusjon tiltak 6

UiO sentralt tilbyr både kurs (på Zoom) og diverse nettressurser og e-læringsressurser. Disse kan nok av mange fremstå som veldig omfattende, noe fragmenterte, og ha vekslende egnethet som opplæringstilbud, da de også fungerer som informasjon, dokumentasjon, veiledninger og lenker til videre ressurser. Noen av ressursene mangler i engelsk versjon. De er heller ikke enkle å finne frem til og orientere seg i, eller få klarhet i hva som er nødvendig å vite og hva som er mer perifert. Kort sagt mangler kanskje et tydelig og systematisk *læringsdesign*.

[HINN har utviklet et e-læringskurs](#) som er «hovedkurset» for UU ved UiO, med et noe misvisende navn («Universell utforming av dokumenter og nettsider»). Per i dag dekker kurset UU, Canvas, Word, PowerPoint og Inspira. Kurset (fra 2020) er noe utdatert, men er for tiden under revisjon. Det nye kurset vil ifølge HINN være klart før sommeren, og vil finnes i norsk og engelsk versjon. Innhold og omfang er ikke klart.

UiO har i tillegg til dette laget et [eget e-læringskurs som dekker Ally og pdf](#). LINK har laget en [video om etikk og UU](#) (12 min), som er verdt å se. Det er også lenket til UUtilsynets nettsider, blant annet til en video som er en kort og god [introduksjon til UU](#) (3 min). Det finnes også [en rekke andre ressurser](#) på nett, opptak av tidligere kurs og så videre. Fakultetet og HF:Studio har utviklet egne [instruksjonsvideoer for UU av dokumenter](#).

På fakultetet har det vært fremsatt ønsker om lokale opplæringstiltak helt nede på instituttnivå. Dette kan gjennomføres i noe grad, men er ikke en bærekraftig modell verken for HF eller for UiO. Slike kurs vil også ha utfordringer med fremmøte, foruten at det vil måtte holdes i flere semestre og i form av flere kurs per institutt for å dekke hele feltet UU. Lokale kurs anses derfor både for ressurskrevende, og for lite fleksible. En svakhet med denne typen opplæringstiltak er ellers at de virker å forutsette at *endringsprosesser* kan gjennomføres med enkeltstående arrangementer. Deltakelse fra UiO sentralt eller fakultet bør derfor trolig begrense seg til lokale informasjonsmøter og lignende, der UU mer generelt er et tema.

En mulighet er at HF:Studio arrangerer en type «Teknisk UU-kurs for dummies» på fakultetsnivå, rettet mot undervisere som av ulike grunner ikke kan tilegne seg innholdet i overnevnte instruksjonsvideoer. Foreløpig er ikke dette et eget tiltak i tiltaksplanen, da tilbakemeldinger så langt tyder på at gode instruksjonsvideoer (selvhjelp) og lokal brukerstøtte er tilstrekkelig for teknisk mestring.

Det foreslåtte tiltaket er derfor at UiOs kurstilbud (deriblant HINNs nye kurs) evalueres av fakultetet i løpet av våren 2024. Dersom kurstilbudet ikke anses som godt nok, vil fakultetet i samarbeid med UU-nettverket og LINK vurdere å utarbeide et eget e-læringskurs i UU etter modell fra [personvernkurset](#), eventuelt et mer ambisiøst og systematisk modulært opplæringstilbud.

En første versjon av et «grunnkurs» kan være klart til semesterstart i august 2024. I tråd med strategien om gradvis innføring av krav som nevnt over, vil kurset være ganske kortfattet (1-2 t) og begrense seg til universell utforming generelt (formål, lovkrav, positive effekter, de viktigste

prinsippene, kompetansemål) og bruk av de innebygde UU-verktøyene i læringsplattformene (Canvas, Ally, muligvis Inspira). De mer spesifikke ferdighetene for hvordan utforme dokumenter, lyd og video skilles ut som [separate instruksjonsvideoer](#) og veiledningsmateriale som kan benyttes ved behov. Eventuelt kan de også defineres som egne moduler i en opplæringspakke bestående av fire moduler:

1. Grunnkurs (som beskrevet over) – oppfordres til eller obligatorisk (1-2 t)
2. UU av dokumenter – frivillig (1 t)
3. UU av video og audio – frivillig (1 t)
4. UU for spesialapplikasjoner – frivillig og skreddersøm

Versjon to av «grunnkurset» (våren 2025) vil kunne ha deltakerregistrering og en avsluttende MC-prøve, slik det er gjort med personvernkurset. Den avsluttende MC-prøven handler da bare om universell utforming generelt, ikke om teknisk mestring. Et slikt kurs kan eventuelt gjøres obligatorisk, og inngå i HF digitals kunnskapsportal (lanseres tentativt i første versjon høsten 2024).

Trolig vil et slikt fokusert kurs være både bedre egnet og oppfattes som lettere tilgjengelig enn dagens tilbud. Med deltakerregistrering vil det ligge på dashbordet i Canvas, også som lett tilgjengelig digital brukerstøtte. Deltakerregistrering vil trolig gjøre at kurset oppfattes som mer forpliktende, mens en avsluttende prøve trolig vil bidra til læringen.

I denne sammenhengen kan det ellers nevnes at det nå kreves av alle Vortex-publisister ved HF at de har vært gjennom opplæring i form av tre nettkurs. Ett av disse kursene er et UU-kurs for nettedaktører og skribenter. Publisistene får ikke redigeringsrett (skriverett) før dette er gjennomført. Det benyttes [DFØs kurs på Læringsplattformen](#).

Vortex-kursene vil ikke inngå i opplæringspakken for undervisere, men kan inngå som kompetansehevingstilbud i portalen som HF digital utvikler og dermed utgjøre en frivillig “modul 5” i det samlede tilbudet på UU ved HF.

Område: Arbeidsstuer, erfaringsdeling og lokal oppfølging

Tiltak 7a: HF-arbeidsstuer

Det er satt opp to åpne UU-arbeidsstuer i hhv. juni og august 2024 i regi av HF:Studio. Ved behov settes også opp arbeidsstuer våren 2025 og videre. Ansvarlig: fakultetet

Tiltak 7b (opsjon): Instituttvis arbeidsstuer

Det er også mulig å arrangere instituttvis arbeidsstuer. HF:Studio (og muligvis sentralnivå) kan bistå, i den grad det er ressurser. Fra og med høsten 2024. Ansvarlig: Instituttene

Tiltak 8 (opsjon): Erfaringsdeling

Det oppfordres til erfaringsdeling på instituttnivå, for eksempel i form av UU som tema på faggruppemøter, bruk av lokale “ambassadører” eller best practice eksempler. Fra og med høsten 2024. Ansvarlig: Instituttene

Tiltak 9: Administrativ rutine for oppfølging

I samarbeid med ILOS og instituttene (studieledernetverket) utformes en administrativ rutine for oppfølging av innhold i Canvasrommene. Siktemål: klar til høsten 2024. Ansvarlig: fakultetet og instituttene

Rutinen kan for eksempel bestå av elementer som:

- En påminnelse ved semesterstart i regi av fakultetet, til videresending. Her pekes videre til UU-krav, mål for semesteret, kurs og nettressurser.
- En kvalitetssjekk rett etter semesterstart og litt ute i semesteret. Som hjelp utvikler fakultetet en sjekkliste ut fra semesterets mål og prioriterte områder
- «Lokalt tilsyn». Vennlig oppsøkende virksomhet (epost, kontorbesøk) på bakgrunn av kvalitetssjekk og stikkprøver. Underviserne tilbys å benytte seg av studentassistenter, arbeidsstuer og annen brukerstøtte.
- En enkel rapport (Nettskjema) leveres til fakultetet ved hver semesterslutt. Fakultetet lager en mal for dette. Rapporten fungerer også som en tilbakekoblingsmekanisme for justering av tiltak etc.

Rutinen publiseres i HF:Studios miniportal. De administrative følgene av rutinen innarbeides i [roller og ansvar ved HF](#).

Andre tiltak

Tiltak 10: Bruk av studentassistenter

Universell utforming utvikles som en (frivillig) modul i opplæringen av studentassistentene (lærings- eller undervisningsassistenter). Opplæring av og støtte til studentassistenter kan skje i regi av HF:Studio/studieseksjonen. Tiltaket er meldt inn til koordinator for utdanningssatsingen, og tas med inn i arbeidsgruppa for innsatsområde B) Læringsassistenter som koordineres av IAKH.

Arbeidsgruppa vurderer tiltaket videre. Fra mai 2024. Ansvarlig: Fakultetet, IAKH, HF:Studio

Bakgrunn: HF har nærmere 50 000 rapporterte UU-problemer per semester i sine Canvas-rom. Flere har pekt på at mange problemer skyldes etterslep av materiale som gjenbrukes. Det er en omfattende jobb å omformate dokumenter (særlig pptx, pdf). For mange vil det være en stor hjelp å kunne engasjere lokale studentassistenter for bistand. I en periode kan det også være aktuelt at assistentene bistår i utformingen av nytt materiale. Assistentene kan også være en god beredskap å ha i bakhånd om UU-tilsynet skulle komme med pålegg om utbedringer. Opplæring i UU vil i tillegg gi nyttig generisk kompetanse for studentene.

Tiltak 11: Informasjon om pensum, Leganto og pdf-er

Det utarbeides et eget informasjonsskriv i regi av fakultetet om at alt pensum skal legges i Leganto, med mindre det finnes spesielle grunner til at dette ikke er mulig. Samtidig bør det minnes om kravene til UU, og oppfordres til å tenke gjennom om bruken av «ekstra» undervisningsmateriale i form av pdf-er og annet er nødvendig, målt ut fra tidsbruken som går med til å utforme dette materialet. Siktemål: våren 2024 eller høsten 2024. Fra våren 2025 inngår påminnelse om pensum og Leganto i tiltak 2. Ansvarlig: Fakultetet

Bakgrunn: Det har vist seg at en del undervisere skanner pensumbøker eller -artikler og legger dem ut i Canvas i pdf-format, i stedet for å bruke Leganto og de etablerte ordningene for bibliotekressurser og kompendier. Foruten at en slik mangfoldiggjøring av materiale kan bryte med kopiavtaler og lisenser, kan praksisen føre til at deler av pensum ikke er tilgjengelig for alle studentene. Slik skannede pdf-er vil for eksempel ikke være OCR-behandlet, eller ha språkangivelse, alternativ tekst på bilder, og annet. (En ikke-OCR-behandlet pdf er i praksis et bilde som ikke kan avleses maskinelt). Å utbedre skannede pdf-er må gjøres med Adobe Acrobat Pro, noe som kan være svært tidkrevende.